

De bestrijding of op z'n minst beheersing van aaltjes begint met inzicht krijgen. Weet waar op het perceel een probleem is. Grondmonsters nemen is daarvoor nodig. Beginnen met schone grond en schoon plantgoed is het ideaal, maar niet altijd te verwezenlijken.

Tekst: Henk van den Berg,
teelt- en bedrijfsadviseur
Archiefoto: René Faas

Weet waar de aaltjes zitten

Aaltjes bestrijden wordt zo moeilijk dat het zaak is om ze te voorkomen of in ieder geval te beheersen. Probleem is dat vooral het wortelknobbel-aaltje (*Meloidogyne hapla*) in de vaste planten een nultolerantie heeft. Ook een lichte populatie die eigenlijk geen schade doet, kun je niet laten zitten. Met het groei-belemmerende wortellesie-aaltje (*Pratylenchus penetrans*) kan dit wel. Als het lukt om door een gezonde bodem de aantallen van dit aaltje klein te houden, is er goed mee te leven.

INZICHT

Inzicht in de aaltjespopulatie op de tuin is de basis voor een goede beheersing. Het grootste probleem met de aaltjes is eigenlijk de herbesmetting van schone percelen en partijen. Soms lukt het om een partij plantgoed honderd procent schoon te krijgen, maar dan wordt deze geplant op een perceel waar aaltjes in zitten. Andersom werkt dit hetzelfde. Door een niet geheel

schone partij planten te zetten op een schoon perceel begin je van voor af aan.

Als het lukt om inzicht in de besmettingen van de planten en de percelen te krijgen, dat hoeft deze fout niet meer gemaakt te worden. Dan is het mogelijk aaltjes te beheersen zonder dat bestrijden nodig is. Schoon plantmateriaal is meestal een kwestie van opnieuw beginnen met een schone partij. Warmwater- en CATT-behandelingen zijn ook een optie, maar die werken soms niet voor 100%.

SCHONE GROND

Een schone grond is alleen maar te krijgen door minimaal een jaar zwarte braak, inunderen of een goed uitgevoerde groenbemesting met *Tagetes* (afrikaantjes). Al deze behandelingen kosten een teeltseizoen. Bij *Tagetes* is het belangrijk dat er geen aaltjes in de grond zitten die zich juist op dit gewas vermeerderen, maar verder is deze groenbemester goed voor het bodemleven.

Dit is niet het geval bij inunderen en zeker niet met zwarte braak.

BEMONSTEREN

Waar de aaltjes in de grond zitten, is niet met een enkel monster te ontdekken. Dat geeft een gemiddelde van het hele perceel, terwijl de aaltjes vaak maar in een gedeelte zitten. De oplettende teler weet wel ongeveer waar de grote aantallen aaltjes te vinden zijn. Door deze stukken apart te bemonsteren wordt écht inzicht verkregen. Eigenlijk zou een flink perceel in minimaal vijf delen bemonsterd moeten worden. Alleen dan wordt de plek van de besmetting echt duidelijk. Zo is te voorkomen dat een gevoelig gewas wordt geplant op een perceel waar uit het monster een lichte aantasting bleek, maar een plek blijkt te zitten die zwaar besmet is.

Vraag bij bemonstering of ook overige aaltjes worden geteld. Hoe groter deze aantallen, hoe hoger de schadedrempel voor schadelijke aaltjes is.